

مجموعه پرسش‌های
چهارگزینه‌ای طبقه‌بندی شده
آیین دادرسی مدنی

مؤلف: دکتر رحمان عمروانی

انتشارات چتر دانش

- سرشناسه : عمروانی، رحمان، ۱۳۶۲-
- عنوان و نام پدیدآور : مجموعه پرسش‌های چهار گزینه‌ای طبقه بندی شده آیین دادرسی مدنی
- مشخصات نشر : تهران: چتر دانش، ۱۳۹۴.
- مشخصات ظاهری : ۶۰۰ص.
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۸۸-۷
- وضعیت فهرست‌نویسی : فیپای مختصر
- یادداشت : <http://opac.nlai.ir> :فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی:
- قابل دسترسی است
- شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۱۱۲۷۰

- نام کتاب : مجموعه پرسش‌های چهار گزینه‌ای طبقه بندی شده آیین دادرسی مدنی
- ناشر : چتر دانش
- مؤلف : دکتر رحمان عمروانی
- نوبت و سال چاپ : نوزدهم- ۱۳۹۹
- شمارگان : ۲۰۰۰
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۸۸-۷
- قیمت : ۹۰۰۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خم‌نیری‌جاوید(اردیبهشت‌شمالی)، پلاک ۸۸

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۰۲۳۵۳

nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

ناشر سخن

رشته حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله یکی از پرتعدادترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آن‌ها از یک سو و تناسب آن‌ها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه علمی بیش از پیش به‌منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

فهرست

بخش اول: سؤالات

کلیات	۱۴
باب اول: در صلاحیت دادگاهها	۲۱
فصل اول: در صلاحیت ذاتی و نسبی دادگاهها	۲۱
فصل دوم: اختلاف در صلاحیت و ترتیب حل آن	۳۵
باب دوم: وکالت در دعاوی	۴۲
باب سوم: دادرسی نخستین	۵۱
فصل اول: دادخواست	۵۱
مبحث اول: تقدیم دادخواست	۵۱
مبحث دوم: شرایط دادخواست	۵۱
مبحث سوم: موارد توقیف دادخواست	۵۳
مبحث چهارم: پیوستهای دادخواست	۵۶
فصل دوم: بهای خواسته	۵۶
فصل سوم: جریان دادخواست تا جلسه رسیدگی	۶۶
مبحث اول: جریان دادخواست	۶۶
مبحث دوم: ابلاغ	۶۸
مبحث سوم: ایرادات و موانع رسیدگی	۷۷
فصل چهارم: جلسه دادرسی	۹۲
فصل پنجم: توقیف دادرسی و استرداد دعوا و دادخواست	۱۰۶
فصل ششم: امور اتفاقی	۱۱۷
مبحث اول: تأمین خواسته	۱۱۷
۱- درخواست تأمین	۱۱۷
۲- اقسام تأمین	۱۲۸
مبحث دوم: ورود شخص ثالث	۱۳۱
مبحث سوم: جلب شخص ثالث	۱۳۵
مبحث چهارم: دعوی متقابل	۱۳۹
مبحث پنجم: اخذ تأمین از اتباع دولتهای خارجی	۱۴۴

فصل هفتم: تأمین دلیل و اظهارنامه	۱۴۵
مبحث اول: تأمین دلیل	۱۴۵
مبحث دوم: اظهارنامه	۱۴۵
فصل هشتم: دعاوی تصرف عدوانی، ممانعت از حق و مزاحمت	۱۴۶
فصل نهم: سازش و درخواست آن	۱۵۹
مبحث اول: سازش	۱۵۹
مبحث دوم: درخواست سازش	۱۶۲
فصل دهم: رسیدگی به دلایل	۱۶۳
مبحث اول: کلیات	۱۶۳
مبحث دوم: اقرار	۱۶۶
مبحث سوم: اسناد	۱۶۸
الف- مواد عمومی	۱۶۸
ب- انکار و تردید	۱۷۱
ج- ادعای جعلیت	۱۷۴
د- رسیدگی به صحت و اصالت سند	۱۷۸
مبحث چهارم: گواهی	۱۸۲
مبحث پنجم: معاینه محل و تحقیق محلی	۱۸۶
مبحث ششم: رجوع به کارشناس	۱۸۹
مبحث هفتم: سوگند	۱۹۳
مبحث هشتم: نیابت قضایی	۱۹۷
فصل یازدهم: رأی	۱۹۷
مبحث اول: صدور و انشاء رأی	۱۹۷
مبحث دوم: ابلاغ رأی	۲۰۲
مبحث سوم: حکم حضوری و غیابی	۲۰۲
مبحث چهارم: واخواهی	۲۰۴
مبحث پنجم: تصحیح رأی	۲۱۳
مبحث ششم: دادرسی فوری	۲۱۵
باب چهارم: تجدیدنظر	۲۲۴

۲۲۴	فصل اول: احکام و قرارهای قابل نقض و تجدیدنظر
۲۲۴	فصل دوم: آرای قابل تجدیدنظر
۲۲۹	فصل سوم: مهلت تجدیدنظر
۲۳۱	فصل چهارم: دادخواست و مقدمات رسیدگی
۲۳۵	فصل پنجم: جهات تجدیدنظر
۲۴۶	باب پنجم: فرجام‌خواهی
۲۴۶	فصل اول: فرجام‌خواهی در امور مدنی
۲۴۶	مبحث اول: فرجام‌خواهی و آرای قابل فرجام
۲۵۰	مبحث دوم: موارد نقض
۲۵۳	مبحث سوم: ترتیب فرجام‌خواهی
۲۵۴	مبحث چهارم: ترتیب رسیدگی
۲۵۴	مبحث پنجم: مهلت فرجام‌خواهی
۲۵۴	مبحث ششم: اقدامات پس از نقض
۲۶۰	مبحث هفتم: فرجام تبعی
۲۶۱	فصل دوم: اعتراض شخص ثالث
۲۷۱	فصل سوم: اعاده دادرسی
۲۷۱	مبحث اول: جهات اعاده دادرسی
۲۷۴	مبحث دوم: مهلت درخواست اعاده دادرسی
۲۷۶	مبحث سوم: ترتیب درخواست اعاده دادرسی و رسیدگی
۲۸۳	باب ششم: مواعد
۲۸۳	فصل اول: تعیین و حساب مواعد
۲۸۶	فصل دوم: دادن مهلت و تجدید موعد
۲۸۷	باب هفتم: داوری
۳۰۲	باب هشتم: هزینه دادرسی و اعسار
۳۰۲	فصل اول: هزینه دادرسی
۳۰۴	فصل دوم: اعسار از هزینه دادرسی
۳۰۷	باب نهم: مطالبه خسارت و اجبار به انجام تعهد
۳۰۷	فصل اول: کلیات

۳۰۷	..... فصل دوم: خسارات
۳۰۸	..... فصل سوم: مستثنیات دین
۳۱۰	..... باب دهم: قوانین مرتبط
۳۱۰	..... قانون دیوان عدالت اداری
۳۲۰	..... قانون شوراهای حل اختلاف
۳۳۰	..... قانون اجرای احکام مدنی
۳۴۹	..... قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی
	آیین‌نامه‌ی اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجرا و طرق رسیدگی به شکایات از عملیات
۳۵۲	..... اجرایی
۳۵۴	..... قانون حمایت خانواده
۳۵۸	..... قانون نظارت بر رفتار قضات
۳۶۳	..... قوانین خاص حوزه وکالت (قانون کیفیت اخذ... و لایحه استقلال... و...)
۳۶۹	..... قانون امور حسبی
۳۷۰	..... آیین دادرسی کار
۳۷۱	..... قوانین مرتبط با ثبت اسناد و املاک
۳۷۴	..... سایر قوانین

بخش دوم: پاسخنامه

۳۷۸	کلیات
۳۸۲	باب اول: در صلاحیت دادگاه‌ها
۳۸۲	فصل اول: در صلاحیت ذاتی و نسبی دادگاه‌ها
۳۹۰	فصل دوم: اختلاف در صلاحیت و ترتیب حل آن
۳۹۴	باب دوم: وکالت در دعاوی
۳۹۸	باب سوم: دادرسی نخستین
۳۹۸	فصل اول: دادخواست
۳۹۸	مبحث اول: تقدیم دادخواست
۳۹۸	مبحث دوم: شرایط دادخواست
۳۹۹	مبحث سوم: موارد توقیف دادخواست
۴۰۰	مبحث چهارم: پیوسته‌های دادخواست
۴۰۱	فصل دوم: بهای خواسته
۴۰۸	فصل سوم: جریان دادخواست تا جلسه رسیدگی
۴۰۸	مبحث اول: جریان دادخواست
۴۰۹	مبحث دوم: ابلاغ
۴۱۴	مبحث سوم: ایرادات و موانع رسیدگی
۴۲۲	فصل چهارم: جلسه دادرسی
۴۳۰	فصل پنجم: توقیف دادرسی و استرداد دعوا و دادخواست
۴۳۶	فصل ششم: امور اتفاقی
۴۳۶	مبحث اول: تأمین خواسته
۴۳۶	۱ - درخواست تأمین
۴۴۱	۲ - اقسام تأمین
۴۴۲	مبحث دوم: ورود شخص ثالث
۴۴۴	مبحث سوم: جلب شخص ثالث
۴۴۶	مبحث چهارم: دعوی متقابل
۴۴۹	مبحث پنجم: اخذ تأمین از اتباع دولتهای خارجی
۴۴۹	فصل هفتم: تأمین دلیل و اظهارنامه

۴۴۹	مبحث اول: تأمین دلیل
۴۵۰	مبحث دوم: اظهارنامه
۴۵۰	فصل هشتم: دعاوی تصرف عدوانی، ممانعت از حق و مزاحمت
۴۵۷	فصل نهم: سازش و درخواست آن
۴۵۷	مبحث اول: سازش
۴۵۸	مبحث دوم: درخواست سازش
۴۵۹	فصل دهم: رسیدگی به دلایل
۴۵۹	مبحث اول: کلیات
۴۶۰	مبحث دوم: اقرار
۴۶۱	مبحث سوم: اسناد
۴۶۱	الف - مواد عمومی
۴۶۲	ب- انکار و تردید
۴۶۴	ج- ادعای جعلیت
۴۶۶	د- رسیدگی به صحت و اصالت سند
۴۶۷	مبحث چهارم: گواهی
۴۶۸	مبحث پنجم: معاینه محل و تحقیق محلی
۴۷۰	مبحث ششم: رجوع به کارشناس
۴۷۲	مبحث هفتم: سوگند
۴۷۴	مبحث هشتم: نیابت قضایی
۴۷۴	فصل یازدهم: رأی
۴۷۴	مبحث اول: صدور و انشاء رأی
۴۷۸	مبحث دوم: ابلاغ رأی
۴۷۸	مبحث سوم: حکم حضوری و غیابی
۴۷۹	مبحث چهارم: واخواهی
۴۸۳	مبحث پنجم: تصحیح رأی
۴۸۴	مبحث ششم: دادرسی فوری
۴۸۹	باب چهارم: تجدیدنظر
۴۸۹	فصل اول: احکام و قرارهای قابل نقض و تجدیدنظر
۴۸۹	فصل دوم: آرای قابل تجدیدنظر
۴۹۲	فصل سوم: مهلت تجدیدنظر

۴۹۳	فصل چهارم: دادخواست و مقدمات رسیدگی
۴۹۴	فصل پنجم: جهات تجدیدنظر
۵۰۱	باب پنجم: فرجام‌خواهی
۵۰۱	فصل اول: فرجام‌خواهی در امور مدنی
۵۰۱	مبحث اول: فرجام‌خواهی و آرای قابل فرجام
۵۰۴	مبحث دوم: موارد نقض
۵۰۵	مبحث سوم: ترتیب فرجام‌خواهی
۵۰۵	مبحث چهارم: ترتیب رسیدگی
۵۰۵	مبحث پنجم: مهلت فرجام‌خواهی
۵۰۵	مبحث ششم: اقدامات پس از نقض
۵۰۹	مبحث هفتم: فرجام تبعی
۵۰۹	فصل دوم: اعتراض شخص ثالث
۵۱۳	فصل سوم: اعاده دادرسی
۵۱۳	مبحث اول: جهات اعاده دادرسی
۵۱۶	مبحث دوم: مهلت درخواست اعاده دادرسی
۵۱۷	مبحث سوم: ترتیب درخواست اعاده دادرسی و رسیدگی
۵۲۱	باب ششم: مواعد
۵۲۱	فصل اول: تعیین و حساب مواعد
۵۲۳	فصل دوم: دادن مهلت و تجدید موعد
۵۲۴	باب هفتم: داوری
۵۳۰	باب هشتم: هزینه دادرسی و اعسار
۵۳۰	فصل اول: هزینه دادرسی
۵۳۲	فصل دوم: اعسار از هزینه دادرسی
۵۳۳	باب نهم: مطالبه خسارت و اجبار به انجام تعهد
۵۳۳	فصل اول: کلیات
۵۳۳	فصل دوم: خسارات
۵۳۳	فصل سوم: مستثنیات دین
۵۳۵	باب دهم: قوانین مرتبط
۵۳۵	قانون دیوان عدالت اداری
۵۴۰	قانون شوراهای حل اختلاف

۵۴۴	..... قانون اجرای احکام مدنی
۵۵۲	..... قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی
۵۵۳	..... آیین نامه ی اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا و طرق رسیدگی به شکایات از عملیات اجرایی
۵۵۵	..... قانون حمایت خانواده
۵۵۸	..... قانون نظارت بر رفتار قضات
۵۶۱	..... (قانون کیفیت اخذ... و لایحه استقلال... و...)
۵۶۴	..... قانون امور حسبی
۵۶۵	..... آیین دادرسی کار
۵۶۶	..... قوانین مرتبط با ثبت اسناد و املاک
۵۶۸	..... سایر قوانین
۵۷۱	..... چارت ها و جداول آموزشی

سخن مؤلف

کتابی که در پیش رو دارید به لطف و عنایت باری تعالی تهیه و در اختیار علاقمندان و دانشجویان داوطلب شرکت در آزمون‌های وکالت، کارشناسی ارشد، قضاوت و سایر آزمون‌های حقوقی قرار می‌گیرد. این کتاب شامل ۱۷۶۹ سؤال از سؤالات آزمون‌های سنوات قبل و سؤالات تألیفی می‌باشد. از ویژگی‌های کتاب حاضر که قبل از مطالعه تست‌ها توجه به آنها ضروری بوده و به دانشجویان محترم در یادگیری مطالب کمک شایانی خواهد نمود می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- فهرست مطالب و طبقه‌بندی سؤالات بر اساس فهرست قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ می‌باشد و سؤالات آزمون‌های مختلف در مبحث خاص خود قرار داده شده است. پس از خاتمه مباحث آیین دادرسی مدنی، در خاتمه نیز سؤالات مربوط به قوانین متفرقه از جمله تست‌های مربوط به قانون دیوان عدالت اداری، حمایت خانواده و غیره گنجانده شده است.

۲- ترتیب سؤالات در هر مبحث بر اساس سال برگزاری آزمون به ترتیب از سال ۱۳۷۹ الی آخر می‌باشد. توضیح آن که مثلاً در مبحث داوری ابتدا سؤالات سال ۱۳۷۹ در آزمون‌های مختلف، سپس سؤالات آزمون‌های سال ۱۳۸۰ و بعد آن ۱۳۸۱ الی آخر آمده است. این ترتیب اولاً سهولت در پیدا نمودن سؤال مورد نظر در آزمونی خاص را ایجاد نموده و ثانیاً روند تحول سطح دشواری و نوع سؤالات در سال‌های مختلف را نشان می‌دهد.

۳- در کتاب حاضر، برخلاف بسیاری از کتاب‌های موجود، کلیه سؤالات مربوط به آزمون‌های قبل از سال ۱۳۷۹ که بر اساس قانون قدیم آیین دادرسی مدنی طرح شده بودند، حذف شده است و از این حیث تمرکز دانشجویان محترم فقط بر قانون آ.د.م. مصوب ۱۳۷۹ قرار خواهد گرفت.

۴- آخرین تغییرات قوانین تا خرداد ۱۳۹۹ در پاسخ‌ها لحاظ شده است و چنانچه پاسخ سؤال در زمان طرح سؤال با پاسخی که مطابق قوانین فعلی صحیح است متفاوت باشد، در پاسخنامه تشریحی به آن اشاره شده است. به ویژه با توجه به تغییرات در قوانین دیوان عدالت اداری، حمایت خانواده، شوراها حل اختلاف، تغییرات هزینه دادرسی و قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی، به روز نمودن پاسخ‌ها ضروری می‌باشد.

۵- تلاش بر آن بوده که همه سؤالات آزمون‌های برگزار شده در کتاب گنجانده شود و هیچ سؤالی حتی سؤالات تقریباً مشابه و تکراری نیز حذف نشوند، مگر سؤالاتی که با توجه به تغییر قوانین موضوع آنها منتفی شده باشد. هرچند که در نگاه اول ممکن است سؤالات تکراری دانشجویان محترم را خسته سازد، لکن باید توجه داشت که اولاً سؤالات مذکور نیز تفاوت‌هایی نسبی با یکدیگر داشته و به علاوه حجم اندکی از کتاب در حدود ۵٪ را در برمی‌گیرند. ثانیاً به واسطه فواید مرور آنها از جمله یادگیری بهتر و تثبیت مطالب و شناخت نکات مهم‌تر، صبوری در مطالعه آنها مسلماً مفید خواهد بود.

۶- پاسخ‌های هر سؤال حتی‌الامکان کاملاً تشریحی و مستند به مواد قانونی ارائه شده است. اکیداً توصیه می‌شود که در هنگام مطالعه هر پاسخ، ماده استنادی نیز با دقت مطالعه شود. در پاسخنامه علاوه بر ذکر دلایل صحیح بودن هر گزینه، علی‌الاصول به دلایل نادرستی گزینه‌های دیگر نیز در حد نیاز متعارف اشاره شده است. بنابراین به دانشجویان گرامی توصیه می‌شود که حتی اگر پاسخ تست را صحیح جواب داده‌اند، در هر حال پاسخ تشریحی تست را به واسطه نکات مندرج در آن مطالعه نمایند.

۷- در پایان کتاب برخی چارت‌ها و جداول آموزشی مختصر که حاوی نکات کلیدی می‌باشند جهت سهولت یادگیری ارائه شده و در برخی پاسخنامه‌های تشریحی نیز به چارت‌ها یا جداول مذکور ارجاع داده شده است.

در پایان امیدوارم کتاب حاضر مورد استفاده و رضایت دانشجویان محترم قرار گیرد.

رحمان عمروانی

دکترای حقوق خصوصی از دانشگاه شهید بهشتی

سوالات

کلیات

- ۱ قضات دادگاه‌ها در وهله اول موظفند موافق ..... به دعوی رسیدگی کنند.
(قضاوت - ۱۳۸۰)
- الف) قوانین (ب) منابع معتبر فقهی (ج) فتاوی معتبر (د) رویه قضایی
- ۲ عقود و قراردادهایی که مخل نظم عمومی است در ..... قابل ترتیب اثر نیست.
(قضاوت - ۱۳۸۰)
- الف) دفتر کل (ب) دادگاه (ج) مراجع دعوی (د) مورد طرفین
- ۳ هیچ دادگاهی نمی‌تواند به دعوایی رسیدگی کند: (مشاوران - ۱۳۸۰)
- الف) مگر این که خواهان یا وکیل یا قائم مقام یا نماینده قانونی وی رسیدگی به دعوا را با رعایت مقررات خواسته باشد.
ب) مگر این که خواهان یا فرد ذی سمت از سوی او با رعایت موازین و مقررات جاری اقامه دعوی نموده باشد.
ج) مگر این که شخص یا اشخاص ذینفع یا وکیل یا قائم مقام یا نماینده قانونی آنان رسیدگی به دعوی را برابر قانون درخواست نموده باشند.
د) مگر این که شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی یا ذی سمت قانونی از سوی آنان با رعایت کلیه موازین و مقررات جاری دادخواست کامل داده باشند.
- ۴ دادگاه‌ها مکلفند: (مشاوران حقوقی - ۱۳۸۱)
- الف) در مورد هر دعوا به دلایل طرفین رسیدگی نموده و به صورت کلی مبادرت به صدور حکم نمایند.
ب) به دعوی مطروحه با توجه به مندرجات دادخواست رسیدگی نموده و به صورت عام حکم صادر کنند.
ج) به دعوی مطروحه با توجه به نتیجه رسیدگی به دلایل متداعیین رأی پرونده را صادر کنند.
د) در مورد هر دعوا به طور خاص تعیین تکلیف نمایند.
- ۵ حکمی از دادگاه عمومی صادر شده که، با توجه به مقررات حاکم در زمان صدور آن غیرقابل فرجام و با توجه به مقررات حاکم در زمان ابلاغ آن قابل فرجام است. فرجام‌خواهی محکوم علیه نسبت به این حکم، قانوناً: (وکالت - ۱۳۸۳)
- الف) ممکن نیست. (ب) ممکن است.
ج) بستگی به مقررات فعلی دارد. (د) بستگی به نظر ریاست دیوان عالی کشور دارد.
- ۶ هرگاه قاضی مجتهد باشد و قانون را خلاف شرع بداند باید: (ارشد سراسری - ۱۳۸۳)
- الف) جهت ارجاع پرونده را به شعبه دیگر، قرار عدم صلاحیت صادر نماید.

- ب) جهت ارجاع پرونده به شعبه دیگر، قرار امتناع از رسیدگی صادر نماید.
 ج) بر اساس نظر اجتهادی خود اقدام به صدور رای نماید، اما این رای قابل نقض می‌باشد.
 د) بر اساس نظر اجتهادی خود اقدام به صدور رای نماید، اما این رای فقط نزد مجتهد جامع الشرایط قابل شکایت است.

۷ اگر در ارتباط با دعوی مطروحه حکم قانونی موجود نباشد، قاضی رسیدگی‌کننده چه تکلیفی دارد؟ (وکالت - ۱۳۸۴)

- الف) از نظر قانونی تکلیفی ندارد و می‌تواند دعوی را رد کند.
 ب) بایستی با استناد منابع معتبر اسلامی و یا عرف، حکم قضیه را صادر نماید.
 ج) بایستی با استناد به منابع معتبر اسلامی یا فتاوی معتبر و اصول حقوقی حکم قضیه را صادر نماید.
 د) بایستی با استناد به منابع معتبر اسلامی و فتاوی معتبر یا عرف مسلم حکم قضیه را صادر نماید.

۸ مقررات مربوط به سازمان قضاوتی، از قواعد آمره: (ارشد سراسری - ۱۳۸۴)

- الف) بوده و اثر فوری دارند و توافق خلاف آنها بی اثر است.
 ب) بوده و اثر فوری ندارند و توافق خلاف آنها بی اثر است.
 ج) نبوده و اثر فوری دارند و توافق خلاف آنها معتبر است.
 د) نبوده و اثر فوری ندارند و توافق خلاف آنها معتبر است.

۹ مقررات آیین دادرسی مدنی به معنای اخص، اصولاً، از قواعد (ارشد آزاد - ۱۳۸۴)

- الف) آمره شمرده می‌شوند و توافق خلاف آنها موثر نیست.
 ب) مخیره شمرده می‌شوند و توافق خلاف آنها موثر است.
 ج) آمره شمرده می‌شوند و توافق خلاف آنها، به صلاحدید دادگاه، موثر است.
 د) مخیره شمرده می‌شوند و توافق خلاف آنها، به صلاحدید دادگاه موثر است.

۱۰ دادگاهها در امور مدنی موظفند: (مشاوران حقوقی - ۱۳۸۵)

- الف) در دعوی مطروحه با احراز واقع رأی مقتضی صادر و تعیین تکلیف قانونی نمایند.
 ب) با توجه به خواسته دعوی رسیدگی و با صدور رأی تعیین تکلیف نمایند.
 ج) در مورد هر دعوی به طور خاص تعیین تکلیف قانونی نمایند.
 د) در خصوص دعوی مطروحه با احراز واقع و اعلام ختم رسیدگی رأی قانونی صادر نمایند.

۱۱ رسیدگی به دعاوی بازرگانی، در حال حاضر، در دادگاههای ..... برابر ..... به عمل می‌آید، جز در مواردی که ترتیب خاصی تعیین شده باشد. (ارشد سراسری - ۱۳۸۵)

- الف) تجاری - قانون تجارت
 ب) عمومی - قانون تجارت
 ج) تجاری - قانون آیین دادرسی مدنی
 د) عمومی - قانون آیین دادرسی مدنی

۱۲ هرگاه پس از تقدیم دادخواست نخستین به دادگاه صالح، به موجب قانون، در قلمرو یا نوع چنین دادگاهی تغییر ایجاد شود به گونه‌ای که صلاحیت خود را از دست بدهد، علی القاعده تغییر ایجاد شده .....
(ارشد سراسری - ۱۳۸۵)

الف) در قلمرو یا نوع، مانع رسیدگی دادگاه است.

ب) در قلمرو یا نوع، مانع رسیدگی دادگاه نیست.

ج) در قلمرو مانع رسیدگی است اما در نوع، مانع رسیدگی نیست.

د) در قلمرو مانع رسیدگی دادگاه نیست اما در نوع، مانع رسیدگی است.

۱۳ پیش از صدور رأی که از دادگاه انقلاب صادر شده و طبق مقررات قطعی است، طرفین توافق می‌نمایند که رأی مزبور قابل تجدیدنظر باشد. این رأی قابل تجدیدنظر:
(ارشد آزاد - ۱۳۸۵)

الف) است، چون مربوط به حقوق خصوصی اشخاص است.

ب) نیست، چون توافق خلاف قواعد آمره است.

ج) است، چون در دادگاه انقلاب تنها به موازین شرعی عمل می‌شود.

د) نیست، چون امر در دادگاه انقلاب مطرح است.

۱۴ برابر ماده ۷ قانون آئین دادرسی مدنی به ماهیت هیچ دعوایی نمی‌توان در مرحله ..... رسیدگی نمود تا زمانیکه در مرحله ..... در آن دعوی ..... صادر نشده باشد مگر .....
(مشاوران حقوقی - ۱۳۸۶)

الف) نخستین - بالاتر - قراری - به تشخیص دادگاه.

ب) بالاتر - نخستین - حکمی - به موجب قانون.

ج) نخستین - بالاتر - حکمی - به تشخیص دادگاه.

د) بالاتر - نخستین - قراری - به موجب قانون.

۱۵ چنانچه قاضی مجتهد باشد و قانون را مخالف شرع بداند:
(وکالت - ۱۳۸۷)

الف) پرونده را به دیوان عالی کشور ارسال می‌نماید تا حل اختلاف شود.

ب) باید بر اساس اجتهاد خود رأی صادر کند و رأی قابل تجدیدنظر است.

ج) باید بر اساس اجتهاد خود رأی صادر نماید و رأی قطعی است.

د) پرونده به شعبه دیگری جهت رسیدگی ارجاع خواهد شد.

۱۶ چنانچه در قضیه مطروحه اصلاً قانونی وجود نداشته باشد، وظیفه قاضی چیست؟
(وکالت - ۱۳۸۷)

الف) باید حکم به رد دعوا صادر نماید.

ب) باید با مصالحه فصل خصومت کند.